Kooli õppekava vorm

Õppekava on kinnitatud
Direktori käskkiri nr 1-2/26/13 12.02.2026
Õppekava on muudetud
Direktori käskkiri nr

Valgamaa Kutseõppekeskus						
Õppekavarühm	Sotsiaaltöö ja nõustamine					
Õppekava nimetus	Sotsiaaltöö ja -teenused					
	Social Care and Support Services					
Õppekava kood EHISes	261085					
ESMAÕPPE ÕPPEKAVA					JÄTKUÕPPE ÕPPEKAVA	
EKR 2	**EKR 3**	**EKR 4 kutsekesk-haridus**	**EKR 4**	**EKR 5**	**EKR 4**	**EKR 5**
		X				
Õppekava maht (EKAP) ja nominaalkestvus:	240 EKAPit					
Õppekava koostamise alus:	1) Kutseharidusstandard, Vabariigi Valitsuse määrus 26.08.2013 nr 130. 2) Haridus- ja teadusministri 08.04.2025.a. määrus nr 15 „Kutsekeskhariduse riiklik õppekava“					
Õppekava eesmärk ja õpiväljundid:	Kutsekeskharidusõppe eesmärk on üldhariduslike ja kutse- või erialaste teadmiste, oskuste ning väärtushoiakute omandamine, mis loovad õpilasele eeldused tööle asumiseks õpitud kutseala valdkonnas ja õpingute jätkamiseks järgmisel kutse- või haridustasemel. Pärast õppekava läbimist õpilane: 1) kavandab teadlikult enda arengut ja karjääri lähtudes elukestva õppe põhimõttetest, hinnates adekvaatselt oma võimeid ja võimalusi ning olles teadlik erinevatest tööturu suundumustest; 2) planeerib ja juhib oma õppimist ja töötamist, hangib sihipäraselt õppimiseks, hobideks, tervisekäitumiseks ja karjäärivalikuteks vajaminevat teavet, kasutades sobivaid ja usaldusväärseid allikaid, erinevaid õpistrateegiaid ning vajadusel juhendamist ja abi; 3) väljendab end selgelt ja asjakohaselt nii suuliselt kui kirjalikult, arvestades suhtlusolukordi ja -partnereid ning kasutades sobivaid väljendusviise ja sõnavara, sh erialaterminoloogiat; 4) suhtleb võõrkeeles erinevates igapäevaelu ja tööga seotud olukordades iseseisva keelekasutaja tasemel, väärtustades keelelist ja kultuurilist mitmekesisust; 5) teeb koostööd seatud eesmärkide saavutamiseks, tegutsedes ülesannete täitmisel vastutustundlikult nii iseseisvalt kui kollektiivi liikmena, lähtudes üldinimlikest ja demokraatliku ühiskonna väärtustest; 6) arvestab igapäevaelus ja töötamisel jätkusuutliku arengu põhimõtteid, töötervishoiu-, töö- ja keskkonnaohutuse nõudeid; 7) väärtustab enda seotust teiste inimeste, ühiskonna, looduse ja kultuuripärandiga, ning mõistes vastutustundliku ja keskkonnateadliku ühiskonnaliikmena enda rolli ja sotsiaalset vastutust; 8) rakendab kutseala valdkonnas töötamiseks vajalikke kompetentse, õpitud põhimõtteid, teooriaid, tehnoloogiaid nii tavapärastes kui ka uudsetes töösituatsioonides täites iseseisvalt mitmekesiseid töö- ja õppeülesandeid; 9) mõistab ettevõtliku, väärtust loova ja vastutustundliku tegutsemise olulisust nii endale kui ka ühiskonnale, lahendades töö- ja õppeülesannetega seonduvaid probleeme eesmärgipäraselt ja loovalt ning kohandades oma tegevust vastavalt muutuvatele olukordadele; 10) toimib aktiivse, teadliku, abivalmi ja vastutustundliku kodanikuna,					

	järgides demokraatia põhimõtteid, ühiskonnas tunnustatud väärtusi ja käitumisnorme; 11) teeb põhjendatud otsuseid nii töö- kui igapäevaelu küsimuste lahendamisel, kasutades matemaatikale, loodusteadustele ja tehnoloogiale omast keelt, sümboleid, meetodeid ja mudeleid; 12) kasutab info- ja kommunikatsioonitehnoloogia võimalusi nii isiklikel kui tööalastel eesmärkidel eesmärgipäraselt ning vastutustundlikult; 13) kaitseb teadlikult oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti, arvestades küberturvalisuse põhimõtteid; 14) oskab teadlikult planeerida oma rahaasju igapäevases majandamises, tehes rahaasjades arukaid, vastutustundlike ja majanduslikult jätkusuutlikke otsuseid isikliku ja ühiskondliku heaolu tagamiseks.
Nõuded õpingute alustamiseks	Õpingute alustamise tingimuseks on põhihariduse olemasolu. Õpinguid võivad alustada ka vähemalt 22-aastased põhihariduseta isikud, kellel on põhiharidusele vastavad kompetentsid, mille olemasolu hinnatakse vastavalt kooli vastuvõtukorras sätestatud tingimustele.
Nõuded õpingute lõpetamiseks	Õpingute lõpetamiseks tuleb õpilasel 1) täita õppekava täies mahus ja saavutada selles kirjeldatud õpiväljundid; 2) tõendada tööturule suundumiseks vajalikke kutseoskusi praktilises tööolukorras oskuste demonstratsioonil, mis võib toimuda kutseeksamina ja osade kaupa kogu õppe jooksul; 3) sooritada eesti keele, matemaatika ja võõrkeele eksam, mille võib asendada õpilase soovi korral riigieksamitega vastavalt eesti keeles, matemaatikas ja võõrkeeles. Õpilased, kes on õppinud eesti keelt teise keelena, sooritavad kas eesti keele riigieksami või eesti keele teise keelena riigieksami. Õpilased, kes on valikõpingutena õppinud täiendavalt üldharidusõpingud mahuga 30 EKAP, kogu valikõpingute mahus, sooritavad õpingute lõpetamiseks riigieksamid eesti keeles, matemaatikas ja võõrkeeles põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse §-s 31 kehtestatud korras.
Õpingute lõpetamisel väljastatav dokument	Õpingute lõpetanule väljastab kool lõputunnistuse kutsekeskhariduse omandamise kohta koos hinnetelehega.
Õpingute läbimisel omandatav(ad) kvalifikatsioon(id):	Õpingud lõpetanu on omandanud kutsekeskhariduse. Õppekava moodulite - erihoolekande teenuste osutamine, kliendi vaimse tervise toetamine, taastumispõhimõtetele tuginev klienditöö, tegevusvõime hindamine ja tegevusplaani koostamine, kliendi juhendamine, keskkonna kohandamine ning digioskuste kasutamine - õpiväljundite saavutamisel omandatakse kutse **„Tegevusjuhendaja, tase 4“** kompetentsid ning õppijal on võimalus sooritada kutseeksam. Õppekava moodulite - kliendi toetamine igapäevatoimingutes, ohutu liikumise ja asendravi korraldamine, kliendi aktiviseerimine, haiguspõhine hooldus ja ravimite käsitsemine, töötamine eri sihtrühmadega, hooldusprotseduurid, koduhoolduse korraldamine ning abivahendite ja digilahenduste kasutamine - õpiväljundite saavutamisel omandatakse kutse **„Hooldustöötaja, tase 4“** kompetentsid ning õppijal on võimalus sooritada kutseeksam.
Õppekava üldandmed:	Õppekava võimaldab õpilasel omandada teadmised, oskused ja hoiakud õpingute jätkamiseks või töötamiseks oskustöölisena sotsiaaltöö ja -teenuste valdkonnas. Õppekava õppemaht on 240 EKAPit, mis jaguneb järgmiselt: 1) kohustuslikud üldharidusõpingud 80 EKAPit; 2) põhiõpingud 125 EKAPit, millest ühiseid põhiõpinguid 85 EKAPit,

	sh praktika vähemalt 25 EKAPit ja valitavaid põhiõpinguid 40 EKAPit; 3) valikõpingud 30 EKAPit 4) vabaõpingud 5 EKAPit õpilase huvidest ja soovidest lähtuvad vabaõpingud.
Õppekavaga määratud suunavalikud ja/või spetsialiseerumised	Õpingute käigus on õpilasel võimalik valida järgmiste suunavalikute vahel, millest õpilane peab valima vähemalt ühe: 1) sotsiaalhoolekande suund, milles on võimalik spetsialiseeruda toevajadusega isikute igapäevatoimingute, töö- ja huvitegevuste juhendamisele või abivajaja hooldamisele; 2) sotsiaaltöö assisteerimise suud. Suunavalik toimub 2 õppeaastal.
Õppekava üldharidusõpingute ja põhiõpingute moodulite loetelu	**1. Üldharidusõpingute moodulid ja nende õppe maht** 1) keel ja kirjandus, sh eesti keel teise keelena, 14 EKAPit; 2) võõrkeel keeleoskustasemel B2, 4,5 EKAPit; 3) võõrkeel keeleoskustasemel B1, 7,5 EKAPit; 4) matemaatika, 12 EKAPit; 5) loodusained, 18 EKAPit; 6) sotsiaalained, 13 EKAPit; 7) kunstiained, 4 EKAPit; 8) kehakultuur, 5,5 EKAPit; 9) riigikaitseõpetus, 1,5 EKAPit. **2. Põhiõpingute moodulid ja nende õppe maht** **2.1. Ühised põhiõpingute moodulid ja nende õppe maht on järgmised:** 1) oskused eluks ja tööks, 15 EKAPit; 2) digioskuste arendamine, 5 EKAPit; 3) sissejuhatus valdkonna kutseõpingutesse, 10 EKAPit; 4) väärtuspõhine töö Eesti sotsiaaltöö süsteemis, 8 EKAPit; 5) vaimse ja füüsilise tervise põhimõtete rakendamine, 6 EKAPit; 6) tööohutuse põhimõtete järgimine igapäevatöös, 3 EKAPit; 7) tervishoiualaste teadmiste kasutamine kliendi toetamisel, 6 EKAPit; 8) suhtlemine kliendi ja meeskonnaga, 5 EKAPit; 9) klienditöö põhimõtete rakendamine, 6 EKAPit; 10) praktika, 25 EKAPit. **2.2. Valitavad põhiõpingute moodulid ja nende õppe maht sotsiaalhoolekande suunal on järgmised:** **2.2.1. Valitavad põhiõpingute moodulid ja õppe maht spetsialiseerumisel toevajadusega isikute igapäevatoimingute, töö- ja huvitegevuste juhendamisele on järgmised:** 1) erihoolekande teenuste osutamine, 4 EKAPit; 2) kliendi vaimse tervise toetamine, 8 EKAPit; 3) taastumispõhimõtetele tuginev klienditöö, 6 EKAPit; 4) tegevusvõime hindamine ja tegevusplaani koostamine, 7 EKAPit; 5) kliendi juhendamine, 7 EKAPit; 6) kliendi vajadustest lähtuva keskkonna kohandamine, 5 EKAPit; 7) digioskuste kasutamine klienditöös, 3 EKAPit. **2.2.2. Valitavad põhiõpingute moodulid ja õppe maht spetsialiseerumise abivajaja hooldamisele on järgmised:** 1) kliendi toetamine igapäevastes toimingutes, 8 EKAPit; 2) kliendi ohutu liikumise ja asendravi korraldamine, 4 EKAPit;

	3) kliendi aktiviseerimine, 4 EKAPit; 4) haiguspõhise hoolduse korraldamine ja ravimite ohutu käsitlemine, 7 EKAPit; 5) töötamine erinevate sihtrühmadega, 6 EKAPit; 6) hooldusprotseduurid ja puhtuse tagamine hoolekandeasutuses, 4 EKAPit; 7) koduhoolduse ja majapidamise korraldamine, 4 EKAPit; 8) abivahendite, keskkonnakohanduste ja digilahenduste kasutamine kliendi toetamisel, 3 EKAPit. **2.3. Valitavad põhiõpingute moodulid ja nende õppe maht sotsiaaltöö assisteerimise suunal on järgmised:** 1) dokumentide koostamine ja haldamine, 8 EKAPit; 2) klienditöö assisteerimine, 7 EKAPit; 3) sotsiaalhoolekande süsteemi tundmine, 6 EKAPit; 4) suhtlemine ja meeskonnatöö, 6 EKAPit 5) digilahenduste ja tehisintellekti kasutamine sotsiaaltöös, 5 EKAPit; 6) projektide korraldamine, 8 EKAPit.
Valikõpingute moodulite valiku võimalused ja tingimused	Valikõpingute õppe maht on 35 EKAPit sh õppija soovidest ja huvidest lähtuvaid vabaõpinguid 5 EKAPit. Õpilasel on võimaik valida 30 EKAPi mahus järgnevate moodulite hulgast. **1. Üldpädevusi arendavad valikõpingute moodulid:** 1) ettevõtlusõpe, 6 EKAPit; 2) riigikaitseõpetuse välilaager, 1,5 EKAPit; 3) kriitiline digikirjaoskus, 3 EKAPit 4) projektõpe, 5 EKAPit 5) enesearenq ja professionaalne kirjalik väljendusoskus, 5 EKAPit **2. Täiendavad üldharidusõpingud:** 1) akadeemiline eesti keel, 5 EKAPit; 2) struktuur ja juhus, 5 EKAPit; 3) muutuste ja seoste maailm, 5 EKAPit; 4) matemaatika kolmemõõtmelises ruumis,5 EKAPit; 5) võõrkeel iseseisvale keelekasutajale tasemel B2, 5 EKAPit; 6) võõrkeel edasijõudnutele tasemel C1, 5 EKAPit. **3. Kutseoskusi täiendavad ja laiendavad valikõpingute moodulid:** 3.1. Täiendav praktika, mis võimaldab õpilasel täiendada olemasolevaid ja arendada uusi erialaseid kompetentse ning tööeluks vajalikke üldoskusi, õpe mahuga 30 EKAPit. 1) täiendav praktika, 30 EKAPit 3.2. Moodulid sama õppekava teistest suundadest või spetsialiseerumistest, õppe mahuga kuni 15 EKAPit;. 1) erihoolekande teenuste osutamine, 4 EKAPit; 2) kliendi vaimse tervise toetamine, 8 EKAPit; 3) taastumispõhimõtetele tuginev klienditöö, 6 EKAPit; 4) tegevusvõime hindamine ja tegevusplaani koostamine, 7 EKAPit; 5) kliendi juhendamine, 7 EKAPit; 6) kliendi vajadustest lähtuva keskkonna kohandamine, 5 EKAPit; 7) digioskuste kasutamine klienditöös, 3 EKAPit. 8) kliendi toetamine igapäevastes toimingutes, 8 EKAPit; 9) kliendi ohutu liikumise ja asendravi korraldamine, 4 EKAPit; 10) kliendi aktiviseerimine, 4 EKAPit;

	11) haiguspõhise hoolduse korraldamine ja ravimite ohutu käsitlemine, 7 EKAPit; 12) töötamine erinevate sihtrühmadega, 6 EKAPit; 13) hooldusprotseduurid ja puhtuse tagamine hoolekandeasutuses, 4 EKAPit; 14) koduhoolduse ja majapidamise korraldamine, 4 EKAPit; 15) abivahendite, keskkonnakohanduste ja digilahenduste kasutamine kliendi toetamisel, 3 EKAPit. 16) dokumentide koostamine ja haldamine, 8 EKAPit; 17) klienditöö assisteerimine, 7 EKAPit; 18) sotsiaalhoolekande süsteemi tundmine, 6 EKAPit; 19) suhtlemine ja meeskonnatöö, 6 EKAPit 20) digilahenduste ja tehisintellekti kasutamine sotsiaaltöös, 5 EKAPit; 21) projektide korraldamine, 8 EKAPit. 3.3. Piirkondlikul tööturuvajadusel põhinevad valikõpingute moodulid, õppe maht jääb vahemikku 5–15 EKAPit; 3.4. Valikõpingute moodulid järgneva haridus- või kutsetaseme õppekavadest, õppe mahuga kuni 15 EKAPit. 1) loovad ja digitaalsed töövahendid ettevõtluses, 5 EKAPit 2) erivajadused ja rehabilitatsiooni võimalused, 5 EKAPit 3) riskikäitumine ja terviseseisundi mõjud, 5 EKAPit 4) toitumise ja toiduhügieeni alused, 5 EKAPit 3.5. Vabaõpingud, õppe mahuga 5 EKAPit. Õppekava täitmise osana ehk vabaõpingutena arvestatakse ka 1) õpingud, mida õpilane valib oma huvidest ja soovidest lähtuvalt kooli teiste erialade või teiste õppeasutuste õppekavadest; 2) mitteformaalse õppe ehk huvihariduse või töökogemuse kaudu omandatut. Valikõpingute valiku võimalused ja tingimused ning vabaõpingute arvestamise võimalused, tingimused ja kord on esitatud kooli õppekorralduseeskirjas.
Õppekava rakendamiseks koostatud moodulite rakenduskava, mis on leitav klikates lingil: https://tahvel.edu.ee/#/curriculum/3791/version/10595	
Õppekava lisad	1. Õppekava moodulite ja elukestva õppe võtmepädevuste vastavustabel 2. Kutsestandardi tegevusnäitajate ja õppekava moodulite vastavustabel 3. Õppekava avamise vajalikkuse põhjendus
Õppekava kontaktisik	Ester Siirak juhtõpetaja ester.siirak@vkok.ee

Õppekava üldharidus- ja põhiõpingute moodulite nimetused, õppe maht ja õpiväljundid

1. Õppekava üldharidusõpingute moodulite nimetused, õppe maht ja õpiväljundid

1.1. Keel ja kirjandus, 14 EKAPit;

Õpiväljundid:

1) väljendub nii suuliselt kui ka kirjalikult selgelt, asjakohaselt ja eesmärgipäraselt sõltuvalt suhtlusolukorrast ja teksti liigist
2) loeb, kuulab ja vaatab eri liiki ja žanrist tarbe- ja ilukirjandustekste, sh (audio)visuaalseid, seotud ja sidumata jm tekste ning arutleb nende üle
3) kasutab nii suulises kui kirjalikus tekstiloomes erinevaid allikaid (ka tehisintellekti), järeldab ja loob seoseid, teadvustab intellektuaalomandit;

4) kujundab keele ja kirjanduse abil enda identiteeti, mis võimaldab enesejuhtimist, eneseanalüüsi ning sügavamat ühiskonna ja kultuuride mõistmist ja nendes osalemist;
5) tõlgendab nii eesti kui maailma kirjanduse teoseid ning suhestab neid erinevate eluvaldkondade ja iseendaga.

1.2. Võõrkeel keeleoskustasemel B2, 7,5 EKAPit;

Õpiväljundid:

1) suhtleb õpitavas võõrkeeles edasijõudnud keelekasutajana ladusalt nii kõnes, kirjas kui ka veebisuhtluses eesmärgipäraselt, väljendades erinevaid seisukohti ja arvamusi
2) käitub erinevates suhtlusolukordades vastava kultuuri suhtlus-, keele- ja kultuurinorme arvestavalt
3) kasutab õppimiseks erinevaid võõrkeelseid allikaid ja õpistrateegiaid ning kohandab neid vastavalt enda vajadustele ja keeletasemele
4) võrdleb nii kodumaiseid kui ka rahvusvahelisi võimalusi edasiõppimiseks ja tööturul toimetulekuks
5) väärtustab ennastjuhtiva õppijana võõrkeelte oskust, loob ja säilitab õpimotivatsiooni

1.3. Võõrkeel keeleoskustasemel B1, 4,5 EKAPit;

Õpiväljundid:

1) suhtleb õpitavas võõrkeeles, väljendades arvamusi ja kirjeldades kogemusi, kasutades mitmekesist sõnavara ja keelestruktuure peamiselt mitteametlikes olukordades
2) käitub erinevates suhtlusolukordades vastava kultuuri suhtlus-, keele- ja kultuurinorme arvestavalt
3) kasutab õppimiseks erinevaid võõrkeelseid allikaid ja õpistrateegiaid ning kohandab need vastavalt enda vajadustele ja keeletasemele
4) võrdleb nii kodumaiseid kui ka rahvusvahelisi võimalusi edasiõppimiseks ja tööturul toimetulekuks
5) väärtustab ennastjuhtiva õppijana võõrkeelte oskust, loob ja säilitab õpimotivatsiooni

1.4. Matemaatika, 12 EKAPit;

Õpiväljundid:

1) rakendab matemaatika ja eluliste probleemülesannete lahendamisel ning tulemuste kontrollimisel sobivaid meetodeid ja digivahendeid
2) kasutab õpitud matemaatikateadmisi ja -oskusi erinevate valdkondade probleemülesannete lahendamisel, hinnates kriitiliselt nende sobivust ja piiranguid
3) selgitab erineval kujul (teksti, tabeli, graafiku, valemitena vms) esitatud matemaatilist infot, kasutades vajaduse korral erinevaid teabeallikaid
4) analüüsib erineval moel esitatud matemaatilisi, sh statistilisi andmeid, hinnates nende usaldusväärsust
5) annab hinnangu lahendusprotsessile ja saadud tulemuste tõepärasusele, tehes vajaduse korral parandusi ning esitledes tulemusi loogiliselt ja veenvalt

1.5. Loodusained, 18 EKAPit;

Õpiväljundid:

1) kasutab loodusainetes omandatud teadmisi ja oskusi keskkonna objektide ja nähtuste ning nendevaheliste põhjuse-tagajärje seoste selgitamiseks
2) sõnastab uurimisküsimusi ja hüpoteese, kavandab ja korraldab loodusteaduslikke uuringuid, analüüsib ja tõlgendab tulemusi ning teeb kehtivaid järeldusi ja ennustusi
3) leiab iseseisvalt usaldusväärset loodusteaduslikku informatsiooni ja kasutab seda erinevate ülesannete lahendamisel
4) rakendab loodusainetes omandatud teadmisi ja oskusi probleemide lahendamiseks ja otsuste tegemiseks
5) saab aru teaduse olemusest, seostab loodusteadusi ja tehnoloogiat
6) selgitab kliimamuutuste ja rohetehnoloogia mõju keskkonnale
7) selgitab elurikkuse ja jätkusuutliku arengu olulisust ning kasutab neid põhimõtteid igapäevaelus

8) selgitab oma eriala seoseid loodusteaduste ja tehnoloogiaga elukestva õppe kontekstis.

1.6. Sotsiaalained, 13 EKAPit;

Õpiväljundid:

1) iseloomustab kaasaegse maailma kujunemist ning Eesti ja maailma ajaloo vahelisi seoseid
2) mõistab kultuurilise mitmekesisuse väärtust ning kultuuride ja rahvaste rolli selles
3) eristab olulist infot ebaolulisest ning tõlgendab andmeid, kasutades allikakriitiliselt erinevaid teabevahendeid
4) selgitab ühiskonnaliikme aktiivset rolli ja vastutust, lähtudes kodanikuaktiivsuse, keskkonnahoiu ning inim- ja kodanikuõiguste olulisusest demokraatlikus ühiskonnas
5) analüüsib enda isiksust, lähtudes erinevatest rollidest ja kohustustest ühiskonnas
6) mõistab ühiskonnas toimuvate protsesside mõju üksikisikule ning paarisuhete ja peremudelite mitmekesisusele.

1.7. Visuaal- ja helikultuur, 4 EKAPit;

Õpiväljundid:

1) mõistab kunsti ja muusika rolli ja olulisust enese, kogukonna ja ühiskonna toimimises
2) mõtestab visuaal- ja helikultuuri mitmekesisust Eestis ja maailmas, seostades seda ühiskonna ja tehnoloogia muutumisega ajas
3) väljendab end visuaali või heli kaudu loovprojektis, kasutades erinevaid väljendusvahendeid, -tehnikaid ja -vorme

1.8. Kehakultuur, 5,5 EKAPit;

Õpiväljundid:

1) iseloomustab objektiivselt enda kehalist ja sotsiaalset võimekust ning rakendab tervise edendamiseks erinevaid põhimõtteid ja tegevusi
2) arendab vaimset ja füüsilist tasakaalu, on ennastjuhtiv ning omab pädevusi, mis toetavad terviseteadliku, vaimselt ja füüsiliselt aktiivse inimese kujunemist
3) rakendab teadlikult erinevaid liikumistegevusi ning näeb liikumist ja tantsu kultuuri osana ning iseennast selle kujundajana
4) iseloomustab ennast sportliku eneseväljenduse abil ning kirjeldab oma rolli tervisliku elukeskkonna loojana sotsiaalsest, kultuurilisest või tervislikust taustast sõltumata
5) kujundab enda igapäevast vaimset ja füüsilist töökeskkonda ning tervist toetavat jätkusuutliku teed eneseanalüüsi ja eriala valiku toel

1.9. Riigikaitseõpetus, 1,5 EKAPit.

Õpiväljundid:

1) mõistab maailma ja Euroopa sõjaajaloo olulisemate sündmuste vahelisi seoseid, sh seoseid relvastuse arenguga, ning nende sündmuste tagajärgi ja mõju Eesti riigile, ühiskonnale ja inimeste saatusele
2) selgitab külma sõja aegsete ning tänapäevaste sõjaliste kriiside ja relvakonfliktide erinevusi ning mõju rahvusvahelisele julgeolekule
3) selgitab Eesti julgeoleku- ja kaitsepoliitika eesmärke maailma ja Euroopa julgeoleku kontekstis
4) selgitab Eesti riigikaitse eesmärke, ülesandeid ja korraldust ning nende seotust teiste ühiskonnaelu valdkondadega, lähtudes Eesti riigikaitse laiast käsitusest
5) tunneb Eesti Vabariigi kaitseväeteenistuse olemust, tähtsust ja selles osalemise võimalusi ning üksikisiku kohustusi, tuginedes vastavatele regulatsioonidele
6) omab ülevaadet rivilise liikumise kujunemisloost, rivikorra tähtsusest ja rivikäsklustest Kaitseväes
7) selgitab õigusaktidele tuginedes relva ja laskemoona ohutu käsitsemise põhimõtteid, relva kandmise kultuuri ning relva kasutaja vastutust
8) oskab kasutada topograafilist kaarti ja kompassi etteantud sihtpunkti jõudmiseks
9) on omandanud esmased esmaabivõtted ja oskab tegutseda õnnetusjuhtumi korral
10) kirjeldab Eestis toimuda võivaid hädaolukordi ja ohte siseturvalisusele elanikkonnakaitse kontekstis ning nendes tegutsemise põhimõtteid indiviidi ja riigi tasandil

2. Põhiõpingute moodulid ja nende õppe maht ja õpiväljundid

2.1. Ühised põhiõpingute moodulite nimetused, õppe maht ja õpiväljundid:

2.1.1. Oskused eluks ja tööks, 15 EKAPit;

Õpiväljundid:

1) püstitab enesearengu eesmärgid, arvestades enda võimeid ja võimalusi ning väärtustades tervislikke eluviise
2) kasutab teadlikult erinevaid õpistrateegiaid ja -viise enda õpitegevuse kavandamisel ja juhtimisel
3) tegutseb seatud eesmärkide saavutamiseks vastutustundlikult nii iseseisvalt kui kollektiivi liikmena
4) mõistab ettevõtliku, väärtust loova ja vastutustundliku tegutsemise olulisust nii endale kui ühiskonnale
5) mõistab tööturu toimimise põhimõtteid ja enda arenguvajadusi tööturule sisenemiseks
6) kasutab varasemaid teadmisi, oskusi ja kogemusi igapäevaeluga seonduvate ülesannete lahendamisel
7) korraldab teadlikult oma rahaasju mõistes, et oma hea finantsilise käekäigu eest vastutab vaid tema ise

2.1.2. Digioskuste arendamine, 5 EKAPit;

Õpiväljundid:

1) kasutab digikeskkonnast vajaliku teabe leidmiseks sobivaid infootsingu ja andmehalduse võtteid, hinnates digisisu asjakohasust
2) kasutab info jagamiseks, suhtlemiseks ja koostööks sobivaid digilahendusi, arvestades digikeskkonnas kehtivaid suhtlus- ja käitumisnorme ning küberturvalisuse nõudeid
3) loob ja täiustab digisisu, kasutades sobivaid tööriistu sh tehisintellekti lahendusi vastutustundlikult ning arvestades autoriõiguse põhimõtteid
4) kaitseb oma digiseadet, isikuandmeid, privaatsust ja tervist, rakendades küberturvalisuse ja jätkusuutliku arengu põhimõtteid
5) lahendab digitehnoloogia kasutamisega seotud probleeme, tuvastades tehnilised tõrked ning valides sobivad lahendused nende likvideerimiseks

2.1.3. Sissejuhatus valdkonna kutseõpingutesse, 10 EKAPit;

Õpiväljundid:

1) selgitab sotsiaalvaldkonna eesmärgi, väärtuste ja eetika tähenduse tulevase kutsealase arenguplaani kontekstis
2) mõtestab eriala õppe eesmärke ja sisu, lähtuvalt kutsestandardist ja õppekavast seostades seda eriala ja tööturu vajadustega
3) seostab sotsiaalvaldkonna tegevusvaldkondi ja teenuseid ettevõtete külastuse vaatlustulemustega
4) rakendab töötervishoiu ja tööohutuse nõudeid igapäevatöös ohutu ja tervisliku töökeskkonna tagamisel
5) kasutab esmaseid suhtlemisoskusi ning analüüsib oma õpi- ja arenguvajadusi sotsiaaltöö valdkonnas

2.1.4. Väärtuspõhine töö Eesti sotsiaaltöö süsteemis, 4 EKAPit;

Õpiväljundid:

1) orienteerub sotsiaalvaldkonna süsteemis ja halduskorralduses tundes peamisi teenuseid ja toetusi, lähtudes kliendi vajadustest ja valdkonna seadustest
2) korraldab abivajaja toimetulekut toetavaid rehabilitatsiooni-, sotsiaal- ja tervishoiuteenuseid koostöös võrgustikuga, lähtudes õigusaktides sätestatud teenuste loetelust
3) kohandab suhtlemist ja teenuse vahendamist lähtudes keskkonna, isiku ja kultuuri eripäradest
4) reguleerib oma emotsionaalset reaktsiooni kliendi surma ja leina olukordades, kasutades enesehoiuvõtteid

2.1.5. Vaimse ja füüsilise tervise põhimõtete rakendamine, 6 EKAPit;

Õpiväljundid:

1) selgitab inimese elukaare põhimõisteid, arenguetappe ja arenguülesandeid seostades neid sobivate toetamise viisidega ja kohandades suhtlust

2) rakendab psühhosotsiaalse toe põhimõtteid, toetades klienti emotsionaalselt ja sotsiaalselt erinevates eluolukordades
3) juhendab klienti tervise edendamise ja toimetuleku toetamise põhimõtete rakendamisel dokumenteerides tegevused

2.1.6. Tööohutuse põhimõtete järgimine igapäevatöös, 3 EKAPit;
Õpiväljundid:
1) tegutseb oma valdkonnas töökeskkonna ohutusnõuetele vastavalt rakendades ergonoomilisi töövõtteid
2) kasutab isikukaitsevahendeid järgides hügieeninõudeid ning kestlikkuse põhimõtteid
3) tegutseb ohutult kodukülastusel või üksinda töötades
4) hoiab professionaalseid piire jälgides tööalast enesehoidu

2.1.7. Tervishoiualaste teadmiste kasutamine kliendi toetamisel, 6 EKAPit;
Õpiväljundid:
1) tunneb anatoomia ja füsioloogia põhimõisteid seostades neid toimetulekuga
2) annab esmast abi ja elustab kliinilisest surmast oma pädevuse piires
3) kirjeldab ravimite eesmärki, annustamise põhimõtteid, säilitustingimusi ja võimalikke kõrvaltoimeid tegutsedes oma pädevuse piires

2.1.8. Suhtlemine kliendi ja meeskonnaga, 5 EKAPit;
Õpiväljundid:
1) arendab professionaalset kontakti järjepideva ja sihipärase suhtlemise abil kasutades alternatiiv-/toetava kommunikatsiooni põhivõtteid
2) reageerib kriisi- ja konfliktisituatsioonides rakendades de eskaleerivaid meetodeid
3) teeb tulemuslikult meeskonna- ja võrgustikutööd
4) vahetab tagasisidet professionaalselt reflekteerides oma suhtlemist

2.1.9. Klienditöö põhimõtete rakendamine, 6 EKAPit;
Õpiväljundid:
1) rakendab juhendamise ja igapäevaelu toetamise põhivõtteid (BADL/IADL) kliendi iseseisvust hoides
2) koostab tegevus-/toetus-/hooldusplaani üldpõhimõtete järgi
3) tegutseb kogukonnapõhiselt rakendades normaliseerimise põhimõtteid
4) dokumenteerib klienditöö kasutades selleks digipädevusi

2.1.10. Praktika, 25 EKAPit;
Õpiväljundid:
1) planeerib isiklikud praktika eesmärgid tulenevalt õppekavast
2) täidab praktikaülesandeid ettevõttes vastavalt oma erialasele suunale, järgides praktikakava ja seatud eesmärke
3) hindab praktika eesmärkide saavutamist, lähtudes praktika kavast

2.2. Valitavad põhiõpingute moodulid ja nende õppe maht sotsiaalhoolekande suunal on järgmised:

2.2.1. Valitavad põhiõpingute moodulid ja õppe maht spetsialiseerumisel toevajadusega isikute igapäevatoimingute, töö- ja huvitegevuste juhendamisele on järgmised:
2.2.1.1. Erihoolekande teenuste osutamine, 4 EKAPit;
Õpiväljundid:
1) kirjeldab erihoolekande teenuseid tuginedes kehtivale seadusandlusele ja teenuste eesmärkidele
2) rakendab oma tööülesannetes erihoolekande kvaliteedijuhise põhimõtteid järgides riskiennetuse nõudeid
3) koostab kliendi teekonna skeemi erihoolekande teenustele mõistes protsessiga seotud dokumentide sisu
4) kasutab RFK d kliendi funktsioneerimisvõime kirjeldamisel selgitades lihtsaid RFK profiile
5) teeb koostööd eestkostja ja teiste võrgustike liikmetega kaitstes kliendi huve

2.2.1.2. Kliendi vaimse tervise toetamine, 8 EKAPit;
Õpiväljundid:
1) selgitab RHK-10 ülesehitust leides klassifikatsioonist õige F-diagnoosi kirjelduse

2) planeerib kliendile sobiva toetus arvestades levinud psüühikahäirete sümptomite kogumeid ja nendega seotud riske
3) jälgib ravimitega seotud nähtusid/kõrvaltoimeid tuvastades ja dokumenteerides kiiret sekkumist nõudvaid ohuseisundeid
4) koostab kriisimärkide-/turvaplaani koos kliendiga, lähtudes tema vajadustest ja riskitasemest

2.2.1.3. Taastumispõhimõtetele tuginev klienditöö, 6 EKAPit;

Õpiväljundid:

1) suhtleb kliendiga professionaalset järgides taastumise põhimõtteid
2) hindab kliendi olukorda terviklikult, hõlmates kõiki eluvaldkondi, tema elukeskkonda ja sotsiaalset võrgustiku
3) kasutab CHIME raamistikku kliendisuhte ja igapäevase toe kavandamisel
4) korraldab kliendi- ja lähedaste tugigruppe, tagades turvalise, eesmärgipärase ja kestliku grupiprotsessi
5) toetab kliendiga seotud võrgustikutööd ja kliendi integreerimist kogukonda arvestades kliendi vajadusi ja kogukonna võimalusi

2.2.1.4. Tegevusvõime hindamine ja tegevusplaani koostamine, 7 EKAPit;

Õpiväljundid:

1) hindab kliendi tegevusvõimet kliendikeskselt, kasutades erinevaid hindamismeetodeid
2) hindab kliendi abivahendi ja tugiteenuste vajadust vastavalt juhtumikirjeldusele
3) koostab koos kliendiga nõuetekohase tegevus- ja toetusplaani lähtudes seatud eesmärkidest

2.2.1.5. Kliendi juhendamine, 7 EKAPit;

Õpiväljundid:

1) juhendab klienti igapäevaelus ja kodumajanduslikes tegevustes, suurendades iseseisvust ja turvalisust
2) juhendab klienti sobiva töö(laadse) või õppimisega seotud tegevuse planeerimisel ja teostamisel
3) juhendab klienti sobiva mõtestatud vabaaja tegevuse planeerimisel ja teostamisel
4) tegutseb professionaalselt ja eetiliselt olukordades, kus kliendi vajadused või käitumine on seotud seksuaalsuse ja läheduse teemadega, tagades kliendi turvalisuse, väärikuse ja õiguste kaitse
5) viib läbi mõtestatud tegevuse erivajadustega isikute grupis kasutades sobivat grupitöö meetodit

2.2.1.6. Kliendi vajadustest lähtuva keskkonna kohandamine, 5 EKAPit;

Õpiväljundid:

1) toetab kliendi kodu- ja igapäevakeskkonna muutmist ligipääsetavuks ning turvaliseks lähtudes kliendi vajadustest
2) tuvastab raskesti mõistetava käitumise planeerides ennetavad ja rahustavad sekkumised

2.2.1.7. Digioskuste kasutamine klienditöös, 3 EKAPit.

Õpiväljundid:

1) toetab klienti digiteenuste ja -vahendite kasutamisel järgides küberturvalisuse põhimõtteid
2) rakendab digiohutuse ja privaatsuse põhimõtteid juhendades klienti sobival viisil
3) juhendab klienti interneti-suhtlemisel ja sotsiaalmeedia kasutamisel järgides turvalisuse põhimõtteid

2.2.2. Valitavad põhiõpingute moodulid ja õppe maht spetsialiseerumise abivajaja hooldamisele on järgmised:

2.2.2.1. Kliendi toetamine igapäevastes toimingutes, 8 EKAPit;

Õpiväljundid:

1) abistab abivajajat elamistoimingutes, arvestades tema tervislikku seisundit, toimetulekut ja hooldusplaani
2) teostab hooldustegevusi järgides infektsioonikontrolli ja hügieeni nõudeid
3) toetab söömist-joomist arvestades tervisliku toitumise põhimõtteid
4) hooldab surijat, toetades lähedasi surija hooldusel järgides kutse-eetikat ja kultuuritraditsioone

2.2.2.2. Kliendi ohutu liikumise ja asendravi korraldamine, 4 EKAPit;

Õpiväljundid:

1) toetab abivajajat turvalisel liikumisel ja siirdamisel kasutades ergonoomilisi töövõtteid ja sobivaid abivahendeid
2) rakendab asendravivõtteid järgides pööramisskeemi

3) vähendab abivajaja kukkumisriski kavandades ennetavad meetmed

2.2.2.3. Kliendi aktiviseerimine, 4 EKAPit;

Õpiväljundid:

1) planeerib abivajajat aktiveerivad tegevused toetudes kogutud eluloo-infole
2) järgib oma töös aktiviseerivate tegevuste päevaplaani koostöös teiste meeskonna liikmetega

2.2.2.4. Haiguspõhise hoolduse korraldamine ja ravimite ohutu käsitlemine, 7 EKAPit;

Õpiväljundid:

1) kohandab hooldusvõtteid lähtudes abivajaja haiguslikust seisundist
2) kasutab mittefarmakoloogilisi leevendusvõtteid valu/ebamugavuste korral
3) järgib ravimite käsitlemise põhimõtteid märgates võimalikke kõrvaltoimeid ja ohumärke

2.2.2.5. Töötamine erinevate sihtrühmadega, 6 EKAPit;

Õpiväljundid:

1) töötab laste ja peredega toetades nende igapäevast toimetulekut
2) abistab eakat igapäevatoimingutes soodustades maksimaalset võimalikku iseseisvust ja emotsionaalset heaolu
3) toetab täisealisi erivajadusega inimesi arvestades kliendi eripärasid, soove ja vajadusi

2.2.2.6. Hooldusprotseduurid ja puhtuse tagamine hoolekandeasutuses, 4 EKAPit;

Õpiväljundid:

1) rakendab aseptika põhimõtteid ja puhastus- / desinfitseerimise võtteid ristsaastet vältides
2) teostab voodi- ja ruumihoolduse käideldes pesu ja jäätmeid nõuete kohaselt

2.2.2.7. Koduhoolduse ja majapidamise korraldamine, 4 EKAPit;

Õpiväljundid:

1) teostab koduhooldust lähtudes säästlikkuse põhimõtetest ning abivajaja vajadustest
2) teostab majapidamist ning jäätmete sorteerimist järgides ohutuse põhimõtteid kehtivaid eeskirju
3) koostab plaani igapäevakulude vähendamiseks lähtudes abivajaja võimalustest, tarbimisharjumustest ja vajadustest

2.2.2.8. Abivahendite, keskkonnakohanduste ja digilahenduste kasutamine kliendi toetamisel, 3 EKAPit.

Õpiväljundid:

1) toetab abivajajat abivahendi kasutamisel ja keskkonna kohandamisel lähtudes abivajaja vajadusest ning ohutuse põhimõtetest
2) juhendab abivajajat abivahendi kasutust ja hooldust, arvestades ohutuse ja hügieeni põhimõtteid
3) juhendab abivajajat lihtsate hooldust toetava digilahenduse kasutamisel lähtuvalt abivajaja võimekusest

2.3. Valitavad põhiõpingute moodulid ja nende õppe maht sotsiaaltöö assisteerimise suunal on järgmised:

2.3.1. Dokumentide koostamine ja haldamine, 8 EKAPit;

Õpiväljundid:

1) vormistab tööalaseid dokumente järgides kehtivat seadusandlust ning organisatsiooni nõudeid
2) menetleb dokumente infosüsteemis, määrates õigused ja tähtajad
3) korrastab dokumendid arhiivi üleandmiseks järgides kehtivat seadusandlust ja organisatsiooni nõudeid
4) menetleb kliendi ja asutuse andmeid, kasutades valdkonnale omaseid infosüsteeme
5) hävitab säilitustähtaja ületanud dokumendid turvaliselt, rakendades rohelise halduse põhimõtteid
6) tõhustab administratiivtööd, rakendades digipädevust ning AI-d

2.3.2. Klienditöö assisteerimine, 7 EKAPit;

Õpiväljundid:

1) assisteerib sotsiaaltöötajat kliendikohtumise korraldamisel vormistades protokolli vastavalt asutuse korrale
2) toetab klienti oma pädevuse piires rakendades sobivaid toetamise ja suhtlemise tehnikaid
3) järgib klienditöös konfidentsiaalsuse ja andmekaitse nõudeid
4) toetab juhtumikorraldust ja võrgustikutööd, assisteerides koosolekuid

2.3.3. Sotsiaalhoolekande süsteemi tundmine, 6 EKAPit;

Õpiväljundid:

1) teab sotsiaalhoolekande süsteemi ülesehitust ja rollijaotust eristades sotsiaalvaldkonna erinevaid tasandeid
2) tunneb tööks vajalikke õigusakte, juhendeid ja standardeid rakendades neid töökorralduses
3) toetab kliendi teekonda sotsiaalsüsteemis oma pädevuse piires
4) rakendab klienditöös eetika ja kliendikesksuse põhimõtteid

2.3.4. Suhtlemine ja meeskonnatöö, 6 EKAPit

Õpiväljundid:

1) korraldab nõuetele vastavaid meeskonna koosolekuid ja kohtumisi vormistades korrektseid kokkuvõtteid
2) tuleb toime keeruliste suhtlusolukordadega meeskonnas hoides professionaalseid piire
3) kasutab meeskonna koostöövahendeid valides tõhusad ja turvalised kanalid

2.3.5. Digilahenduste ja tehisintellekti kasutamine sotsiaaltöös, 5 EKAPit;

Õpiväljundid:

1) kaardistab digitaliseerimist võimaldavad tööülesanded arvestades organisatsiooni tööprotsesse
2) nimetab lihtsamaid automatiseerimise võimalusi arvestades asutuse tööprotsesse
3) kasutab AI-tööriistu arvestades tegevuse turvalisuse ja andmete kvaliteediga
4) tõhustab administratiivtööd, rakendades digipädevust ning AI-d

2.3.6. Projektide korraldamine, 8 EKAPit.

Õpiväljundid:

1) koostab meeskonnatööna sotsiaalvaldkonna projekti
2) planeerib meeskonnatööna ühiskonda hariva teavitusürituse
3) viib meeskonnaga läbi teavitussündmuse vastavalt koostatud kavale
4) reflekteerib meeskonnaga läbiviidud teavitussündmust kaardistades tugevused ja arendamist vajavad kohad